

עקרונות וכללי אתיקה לשימוש בכלי בינה מלאכותית בעבודת הפסיכולוג – קווים מנחים

ועדת האתיקה. תת הוועדה לקביעת כללי אתיקה לשימוש בכלי בינה מלאכותית. הפ"י

23.3.26

בשנים האחרונות הולך ומתרחב בקצב מהיר השימוש בכלי בינה מלאכותית (AI, להלן ב"מ) בקרב פסיכולוגים בהתערבויות מקצועיות מגוונות כגון טיפול, אבחון, הדרכה והערכה, מחקר ופרסום מדעי ופיתוח כלים טיפוליים. השימוש בבינה מלאכותית טומן בחובו הבטחה גדולה להתפתחות המקצוע, הרחבת וייעול עבודת הפסיכולוג, והעשרת החשיבה המקצועית. בד בבד בשימוש זה כרוכים גם אתגרים וסיכונים ובראשם שימוש יתר לא זהיר ולא מקצועי בכלים וסיכון לשמיטת האחריות המקצועית של הפסיכולוג, לפגיעה בזכויות הלקוח, להפרת חובת הסודיות והחיסיון ולחריגה מכללי החוק והאתיקה המחייבים את הפסיכולוגים.

רמת הסיכון קשורה לסוג השימוש בכלי הבינה המלאכותית, ונעה בין רמת סיכון פחותה יותר כאשר השימוש נעשה ללא עירוב מידע אודות לקוח ספציפי, למשל לתמיכה בתהליכי הכשרה ולמידה, עריכת סימולציות לסיוע בהטמעת הלמידה, סקירת ספרות וסיכום מאמרים, ועד רמת סיכון גבוהה יותר כאשר השימוש נעשה בהקשר ללקוח ספציפי, למשל לצורך סיכום פגישות וכתובת דוחות, עיבוד תכנים טיפוליים ואבחוניים וגזירת אבחנות והמלצות, ועד לרמת הסיכון הגבוהה ביותר - בשימוש בכלי הבינה המלאכותית בתוך ההתערבות הפסיכולוגית עצמה, בתוך ובין הפגישות. לאור זאת חיוני לפתח כללים לשילוב מושכל ואחראי של טכנולוגיות הב"מ בתוך החשיבה והעשייה המקצועית-אתית, תוך שמירה על כללי החוק ועקרונות וכללי קוד האתיקה המקצועית של הפסיכולוגים בישראל (2017).

מטרת הקווים המנחים היא לנסח לציבור הפסיכולוגים עקרונות וכללים שיקדמו שימוש מקצועי-אתי אחראי ובקורתי בכלי הב"מ, וזאת עד לפרסומו של קוד אתיקה מעודכן בעתיד והכללת הנושא בקוד זה. מסמך זה מפורסם גם בעקבות פניות רבות אל ועדת האתיקה של פסיכולוגים, המבקשים להשתמש בכלי הב"מ בצורה מקצועית ואחראית, בבקשה לקבוע עקרונות וכללים מקצועיים בנושא. יש להדגיש כי המטרה אינה לשלול או להקשות על השימוש בכלים אלה אלא להיפך - לאפשר ולעודד את השימוש בהם באופן אחראי ומושכל, כזה הנהנה מיתרונות ההתפתחות הטכנולוגית לקידום רווחת הלקוחות ורמת המקצוע, אך זאת תוך הימנעות מגרימת נזק ללקוחות והגנה על הפסיכולוגים מפני כשלים חוקיים ואתיים ואפילו תלונות מצד לקוחות.

גם בעבודת הפסיכולוג המערבת שימוש בכלי בינה מלאכותית, כמו בכל התערבות פסיכולוגית, כל העקרונות והכללים המפורטים בקוד האתיקה המקצועית של הפסיכולוגים בישראל (2017) מחייבים את הפסיכולוגים, ובראשם העקרון המרכזי המנחה תמיד את עבודת הפסיכולוג, עקרון א' לקוד - ייעוד ומחויבות המקצוע והעוסקים בו לקידום הרווחה הנפשית של הלקוח ולמזעור סבלו והימנעות מגרימת נזק. עקרון זה נכון לעבודת הפסיכולוג עם כלל לקוחותיו המוגדרים בקוד. היבטים ושיקולים אחרים של הפסיכולוג כגון נוחות, חיסכון בזמן ועמידה בלחץ של דרישות ארגוניות יובאו בחשבון רק לאחר מכן. במקרה של ניגוד או דילמה בין השניים יגבר תמיד העקרון של טובת הלקוח ומניעת נזק.

ועדת האתיקה

גב' יונת בורנשטיין, יו"ר
דר' איילה בן פזי
דר' מיכה וייס
גב' לימור מאירוביץ

**תת-הוועדה לשימוש
בכלי בינה מלאכותית
בעבודת הפסיכולוג**

גב' יונת בורנשטיין, יו"ר
גב' שלומית בן-משה
ד"ר קרני גיגי
מר יובל הבר
ד"ר מיכה וייס
גב' לימור מאירוביץ

ועדת האתיקה

גב' יונת בורנשטיין, יו"ר
דר' איילה בן פזי
דר' מיכה וייס
גב' לימור מאירוביץ

תת-הועדה לשימוש בכלי בינה מלאכותית בעבודת הפסיכולוג

גב' יונת בורנשטיין, יו"ר
גב' שלומית בן-משה
ד"ר קרני גיגי
מר יובל הבר
ד"ר מיכה וייס
גב' לימור מאירוביץ

ההתייחסות בנייר עמדה זה תתמקד בעקרונות ובכללים האתיים-מקצועיים שהינם בליבת עבודת הפסיכולוג ככלל, ובעבודה המערבת שימוש בכלי ב"מ בפרט: אחריות מקצועית, מקצועיות, סודיות מקצועית, הסכמה מדעת, ערנות לשימוש המטופל בכלי ב"מ, ניהול הרשומה הפסיכולוגית, מחקר ופרסום מדעי, שימוש בכלי ב"מ בפסיכולוגיה משפטית, ופיתוח והפעלת כלים מבוססי ב"מ.

א. אחריות מקצועית –

בינה מלאכותית היא תמיד בחזקת כלי בידי הפסיכולוג, ולא התערבות פסיכולוגית בפני עצמה. לפיכך, כבכל התערבות פסיכולוגית, גם כאשר התערבות כוללת שימוש בכלי ב"מ, האחריות הכוללת והסופית היא תמיד של הפסיכולוג. לא ניתן להטיל חלק מאחריות זו על כלי הב"מ, ובמקרה של כשלים או נזקים לא ניתן יהיה לטעון שהבינה המלאכותית היא הנושאת באחריות.

ב. מקצועיות בשימוש בכלי בינה מלאכותית –

עקרון ג' של קוד האתיקה המקצועית, עבודה מקצועית-אתית, קובע כי "פסיכולוגים, במשך כל עבודתם, יקפידו ללמוד, להתעדכן ולהשתכלל מקצועית ומדעית דרך קבע. בתחומים שבהם טרם גובשו אמות מידה מקצועיות מוכרות, יפעילו פסיכולוגים שיקול דעת המבוסס על ידע מקצועי ומדעי". עקרון זה רלוונטי במיוחד לשימוש בכלי בינה מלאכותית, תחום שבו אמות המידה המקצועיות עדיין מתגבשות.

טרם שימוש בכלי ב"מ במסגרת התערבות מקצועית, על הפסיכולוג לרכוש ידע בסיסי על אופן פעולת הכלי ומגבלותיו. עליו להכיר את הסיכון להטיות תרבותיות וחברתיות, להיות מודע לכך שכלים אלה עלולים להציג תכנים שגויים או בדויים כאילו היו עובדות (תופעה המכונה "הזיות"), ולבחון כל תוצר של הכלי בראייה מקצועית וביקורתית מעמיקה. כל זאת טרם השימוש בכלי לצורך ההתערבות המקצועית ובמהלכה. על הפסיכולוג לתעד את תהליכי קבלת ההחלטות באופן שמדגים את שיקול דעתו העצמאי, ולקיים כנוהל קבוע בחינה ביקורתית של תוצרי הכלים, במיוחד בהקשר למתן אבחנות והמלצות.

בהקשר הישראלי, שבו אוכלוסיית המטופלים מגוונת במיוחד, קיימת חשיבות יתרה לערנות להטיות אפשריות ולמידת ההתאמה של כלי ב"מ לאוכלוסיות שונות. בינה מלאכותית עלולה להגביר הטיות תרבותיות, מגדריות וחברתיות, ובשימוש שאינו מודע לכך עלולה לגרום לפרשנויות שגויות, לפגיעה ואף לנזק. לכן ישנה חשיבות למעורבות קהילת הפסיכולוגים, כאשר הדבר אפשרי, בפיתוח ובתיקוף של כלים המבוססים על נתונים מייצגים ורלוונטיים לאוכלוסייה הישראלית על גווניה.

בבחירת כלי ב"מ להתערבות מקצועית, על הפסיכולוג לבחון, במידת יכולתו ובהתאם למידע הזמין, האם הכלי ראוי לאמון מקצועי. בין השאלות שכדאי לבחון: האם החברה שפיתחה את הכלי מפרסמת מידע ברור על אופן פעולתו ועל הבדיקות שנערכו לו? האם קיימים מחקרים או ביקורות מקצועיות על ביצועיו? מה מדיניות אבטחת המידע והפרטיות שלו והאם מתאים לעבודה על מידע רגיש של לקוחות? יש להעדיף כלים שלגביהם קיים מידע פומבי ושקוף. כאשר מידע כזה אינו זמין, על הפסיכולוג לנהוג בזהירות יתרה ולהגביר את הבקרה האישית על תוצרי הכלי.

התמקצעות מתמשכת בשימוש בכלי בינה מלאכותית - לאור קצב ההתפתחות המהיר של כלי הב"מ, על הפסיכולוג להקפיד על השתלמות והתמקצעות מתמשכת ולא חד-פעמית, ולהשתתף בהכשרות ייעודיות העוסקות בשימוש אתי ומקצועי בכלי ב"מ בהקשרים פסיכולוגיים.

ועדת האתיקה

גב' יונת בורנשטיין, יו"ר
דר' איילה בן פזי
דר' מיכה וייס
גב' לימור מאירוביץ

תת-הועדה לשימוש בכלי בינה מלאכותית בעבודת הפסיכולוג

גב' יונת בורנשטיין, יו"ר
גב' שלומית בן-משה
ד"ר קרני גיגי
מר יובל הבר
ד"ר מיכה וייס
גב' לימור מאירוביץ

ועדת האתיקה קוראת למוסדות ההכשרה ולגופים המקצועיים לפתח תכני הכשרה והשתלמות ייעודיים בנושא. יש להבחין בין הכשרות טכניות בתחום הב"מ, שיכולות להינתן גם על ידי אנשי מקצוע שאינם פסיכולוגים, לבין הכשרות מקצועיות בשימוש בכלי ב"מ בעבודת הפסיכולוג, שבהן ישנה חשיבות מכרעת שיינתנו על ידי פסיכולוגים מומחים המחזיקים בידע המקצועי והאתי הייחודי לתחום.

ג. סודיות מקצועית -

סעיף 4.1 של קוד האתיקה המקצועית קובע כי "פסיכולוגים חייבים בשמירת סודיות בנוגע לכל מידע מקצועי שברשותם. פסיכולוגים ישמרו על כבודם ועל פרטיותם של לקוחותיהם. לשם כך יקפידו על סודיות המידע שהגיע אליהם תוך כדי עיסוקם המקצועי, וזאת גם לאחר שהסתיים הקשר המקצועי עם הלקוח, ואף לאחר מותו." עקרון זה חל במלואו גם על שימוש בכלי ב"מ.

בטרם העלאת מידע הקשור ללקוח לכלי ב"מ על הפסיכולוג לוודא האם הכלי מאובטח ברמה המוודאת הגנה מלאה על הסודיות המקצועית. העלאת מידע השייך לרשומה הפסיכולוגית או כל מידע קליני אחר הנוגע למטופל אל כלי ב"מ שאינו מאובטח כנדרש, למשל לצורך כתיבת דוחות וסיכומים, בניית תוכניות טיפול, תמלול ותיעוד תכנים טיפוליים, הזנת רשומות אבחון וגזירת אבחנות והמלצות, עיבוד חומרי גלם ועוד, מהווה הפרת חובת הסודיות וחסיון המידע, העלולה להגיע לכדי עבירה על כללי החוק והאתיקה המקצועית. הפרה זו מתקיימת גם ללא אזכור פרטים מזהים מפורשים של המטופל, קל וחומר תוך חשיפתם, שכן כלי ב"מ עלולים להצליב מידע עם נתונים נוספים שנאספו לתוכם ולחשוף את זהות הלקוח, לעיתים אף ללא ידיעת הפסיכולוג והלקוח. חובה זו חלה על הפסיכולוג במיוחד בהיעדר רגולציה ברורה בנושא בישראל נכון לעת הזאת. בכל מקרה בו יש ספק האם הכלי עומד ברמת הסודיות המקצועית הנדרשת, יש להימנע משימוש בו ומהעלאת מידע קליני של לקוחות או כל מידע אחר שהינו חלק מהרשומה הפסיכולוגית אל הכלי.

למען הסר ספק יש להבהיר כי שימוש בכלי בינה מלאכותית מסחריים הפתוחים לציבור הרחב (כגון ChatGPT, Claude, Gemini ודומיהם) אינו מבטיח שמירה על סודיות מקצועית או הגנה מלאה על פרטיות המידע הנוגע ללקוחות. לפיכך, פסיכולוגים אינם רשאים להזין למערכות אלו מידע הנוגע למטופלים — לרבות פרטים מזהים ישירים, וכן מידע קליני, תיאורי מקרה או כל מידע אחר אשר עשוי, במישרין או בעקיפין, לאפשר את זיהוי המטופל, גם לא בשינוי פרטים מזהים. שימוש במערכות אלו מותר רק לצרכי למידה, התפתחות מקצועית של הפסיכולוג והתייעצות כללית שאינה כוללת מידע על לקוח ספציפי.

עבודה על תכנים טיפוליים הנוגעים ללקוח ספציפי אפשרית רק במערכות ב"מ ייעודיות המאובטחות לעבודה טיפולית, או במערכות ב"מ הפועלות במסגרות ארגוניות, ציבוריות או פרטיות, המאפשרות באופן מפורש עבודה על מידע רפואי רגיש. שימוש למטרות אלה אפשרי רק אם הובטחה טכנית שמירת הסודיות והחסיון של המטופל, וזאת בהתאם להוראות שמסר היצרן של הכלי, או על ידי הארגון בו פועל הפסיכולוג ונמצא בהתקשרות מול יצרן הכלי.

בפרט חשוב לוודא כי המערכת עומדת בדרישות חוק הגנת הפרטיות הישראלי והכללים לניהול רשומות וכי היא מותאמת לעבודה עם תכנים רגישים השייכים לרשומה הפסיכולוגית חובת הברור והבדיקה לגבי האבטחה של המערכת מוטלת על הפסיכולוג, כמו בכל כלי מקצועי שבו הוא עושה שימוש.

ועדת האתיקה

גב' יונת בורנשטיין, יו"ר
דר' איילה בן פזי
דר' מיכה וייס
גב' לימור מאירוביץ

תת-הועדה לשימוש בכלי בינה מלאכותית בעבודת הפסיכולוג

גב' יונת בורנשטיין, יו"ר
גב' שלומית בן-משה
ד"ר קרני גיגי
מר יובל הבר
ד"ר מיכה וייס
גב' לימור מאירוביץ

סעיף 5.1 של קוד האתיקה המקצועית קובע כי "בכל התערבות מקצועית על הפסיכולוגים ליידע את הלקוחות ואת מיצגיהם, בשפה שתהיה מובנת להם, בכל הנוגע לעניינים הבאים: הפרטים המקצועיים; אופייה של ההתערבות המקצועית; מסגרתה של ההתערבות המקצועית; תנאי הסודיות והחיסיון; קיומה של רשומה פסיכולוגית; ועניין ההסכמה מדעת". עקרון זה חל במלואו גם כאשר ההתערבות המקצועית כוללת שימוש בכלי ב"מ.

כמו בכל התערבות פסיכולוגית, גם בהתערבות מקצועית הכוללת שימוש כלשהוא בכלי ב"מ בהקשר למטופל ספציפי, על הפסיכולוג ליידע מראש את הלקוח לגבי שימוש זה, וזאת כחלק מהחזקה המקצועית איתו. יש להסביר ללקוח בשפה מובנת כיצד ישתלב השימוש בכלי ההתערבות המקצועית, מהן המטרות, אופן השימוש והמגבלות בשימוש זה, כיצד תובטח שמירת הסודיות, מה החלופות המקצועיות לשימוש בכלי והאם טמונים בכך סיכונים. יש לוודא שלאחר קבלת ההסבר בשפה המותאמת למטופל הוא יקבל החלטה אוטונומית האם הוא נותן את הסכמתו לשימוש זה. יש להימנע משימוש בהשפעתו של הפסיכולוג על הלקוח, לחץ מצד הפסיכולוג או ניסיון לשכנע אותו, ושההסכמה מדעת תתקבל בכתב.

חובה זו חלה על כלל סוגי ההתערבויות ועל כל הלקוחות של הפסיכולוג כהגדרתם בקוד, לרבות מטופלים בגירים, קטינים וחסרי ישע, מודרכים, נועצים, משתתפים במחקר מדעי, וכל מי שמבקש או מבקשים בעבורו התערבות פסיכולוגית. אל אלה נוספים גם מיצגיהם החוקיים של כל אלה (הורים או אפוטרופסים), שגם הם בחזקת לקוחות. יש להסביר ללקוח בשפה מובנת כיצד ישתלב השימוש בכלי בהתערבות המקצועית. כמו כן, אף שהחוק אינו מחייב זאת, מומלץ לשתף גם לקוח קטין או חסר ישע, בשפה המותאמת לגילו ולהתפתחותו, ולקבל גם את הסכמתו. בכל מקרה בו קיימת דילמה בין טובת הלקוח ורצונו לבין הרצון של הפסיכולוג להשתמש בכלי ב"מ, השיקול הקובע יהיה טובת הלקוח ורצונו. כמו כן, במקרים של קונפליקט בין רצון וטובת הלקוח לבין הוראות ארגוניות, תמיד יגברו רצון הלקוח וטובתו, כפי שמחייבים כללי האתיקה המקצועית.

כאשר פסיכולוג משתמש בדרך קבע בכלי ב"מ בהתערבויות המקצועיות שלו, ולקוח ספציפי אינו מעוניין בשימוש זה, ישקול הפסיכולוג את יכולתו המקצועית לטפל בלקוח תוך שימוש בחלופות מקצועיות אחרות. אם הוא סבור שהשימוש בחלופה אחרת חורג מניסיונו המקצועי, יפנה את הלקוח לפסיכולוג אחר מתאים יותר למאפייני הלקוח, צרכיו ורצונו.

ההסכמה מדעת אינה נדרשת רק במקרים בהם השימוש בכלים הוא ללמידה ואימון של הפסיכולוג ו/או המודרך לשם התמקצעות שאינה כוללת התייחסות למטופל ספציפי.

ה. ערנות לשימוש המטופל בכלי בינה מלאכותית -

על הפסיכולוג להיות ערני לאפשרות שהמטופל עושה שימוש עצמאי בין הפגישות בכלי ב"מ בהקשר לבריאותו הנפשית, כגון שימוש בצ'אטבוטים טיפוליים, אפליקציות לניהול מצב רוח או כלי אבחון עצמי. מומלץ לשלב בשיח הטיפולי שאלות על שימוש בכלים כאלה, להעריך ביקורתית את איכותם ומהימנותם כאשר המטופל מדווח על שימוש בהם, ולסייע לו להבין את תרומת הכלים, מגבלותיהם והסיכון לפגיעה ברווחתו הנפשית. כאשר הפסיכולוג הוא זה הממליץ למטופל על שימוש בכלי ב"מ כחלק מהתהליך הטיפולי, חלה עליו אחריות מקצועית לבחון לפני כן את הכלי, להתאימו למאפייני המטופל, ולעקוב אחר שימוש המטופל בכלי והשפעתו על התהליך הטיפולי.

ו. הרשומה הרפואית-

ועדת האתיקה

גב' יונת בורנשטיין, יו"ר
דר' איילה בן פז
דר' מיכה וייס
גב' לימור מאירוביץ

תת-הועדה לשימוש בכלי בינה מלאכותית בעבודת הפסיכולוג

גב' יונת בורנשטיין, יו"ר
גב' שלומית בן-משה
ד"ר קרני גיגי
מר יובל הבר
ד"ר מיכה וייס
גב' לימור מאירוביץ

סעיף 3.3 של קוד האתיקה המקצועית קובע כי "על פסיכולוגים חלה חובה לתעד את העבודה הפסיכולוגית ברשומה פסיכולוגית, וזאת על פי כללי החוק, כללי האתיקה ונוהלי המערכת המנהלת את הרשומות. החובה חלה על כלל הפסיכולוגים, וביחס לכל התערבות."

חובה זו חלה גם על שימוש בכלי ב"מ במסגרת ההתערבות המקצועית. יש לתעד ברשומת הלקוח את השימוש בכלי ב"מ בהתערבות המקצועית, בין אם הוא נעשה בתוך או בין הפגישות, וזאת כמו בכל התערבות מקצועית אחרת.

ז. מחקר ופרסום מדעי-

סעיף 12.1 של קוד האתיקה המקצועית קובע כי "פסיכולוגים ישמרו על העקרונות ועל הכללים המנחים של האתיקה המקצועית בביצוע מחקרים הנערכים על ידם או על ידי אחרים הנמצאים בפיקוחם." עקרון זה חל גם על שימוש בכלי ב"מ במסגרת מחקר ופרסום מדעי.

בדומה לעקרונות השימוש בכלי ב"מ בכל התערבות פסיכולוגית, גם השימוש בכלים כחלק ממחקר ופרסום מדעי מחייב שקיפות מתודולוגית מלאה. יש לציין בפרסום האם נעשה שימוש בכלי ב"מ לאיסוף וניתוח הממצאים, תוך בקרה ביקורתית על תוצרי הכלים והימנעות משימוש יתר לא מבוקר בתובנות של הב"מ.

ח. שימוש בכלי בינה מלאכותית בפסיכולוגיה משפטית –

סעיף 9.3 של קוד האתיקה המקצועית קובע כי "פסיכולוג הנותן חוות דעת מקצועית לבית המשפט חייב לשתף את בית המשפט הן בהליכי קליטת העובדות המשמשות בסיס למסקנותיו והן בהליכי עיבודן והדרך שבה שימשו אותו לצורך הסקת מסקנותיו." חובת שקיפות זו מקבלת משנה תוקף כאשר הפסיכולוג עושה שימוש בכלי ב"מ בהכנת חוות דעת לבית המשפט.

מעורבות פסיכולוגים במתן חוות דעת מקצועיות למערכת המשפט כרוכה תמיד במצבים של דילמות מקצועיות-אתיות מורכבות. לכן במתן חוות דעת אלה יש להקפיד הקפדת יתר על בקרה של תוצרי הב"מ לפני שילובם בחוות הדעת שתימסר לבית המשפט, ולציין בחוות הדעת את השימוש שעשה הפסיכולוג בכלים אלה. זאת כדי להימנע מהסיכון של הטעיית בית המשפט עקב תוצרים מוטעים ולא נכונים שכלי הב"מ עלול לספק.

ט. פיתוח, הפעלה ופרסום מקצועי של כלים מבוססי בינה מלאכותית -

סעיף 13.2 של קוד האתיקה המקצועית קובע כי "כשפסיכולוגים מיידיעים את הציבור על אודות עצמם, תחומי העניין המקצועיים שלהם ותחומי ההתערבויות המקצועיות שלהם, הם יעשו זאת באופן שאינו בניגוד לחוק, ולא יפרסמו מידע שיש בו כדי להטעות את הציבור או לפגוע בכבוד המקצוע."

עקרון זה חל גם על פסיכולוג המפתח, מפעיל ו/או מפרסם כלים דיגיטליים מבוססי ב"מ. יש ערך רב במעורבות פסיכולוגים מהקהילה המקצועית הישראלית בפיתוח כלי ב"מ ובהבטחת איכותם המקצועית. דבר זה מבורך, שכן מעורבות כזו תורמת להתאמת הכלים לאוכלוסייה הישראלית, לשמירה על סטנדרטים מקצועיים ולקידום המקצוע.

לצד זאת, יש להבהיר כי פסיכולוג הנושא את שמו המקצועי על כלי ב"מ או הנשען על מומחיותו בפיתוחו, נושא באחריות מקצועית ואתית לאיכות הכלי ולמקצועיות התכנים שהוא מספק, לאופן איסוף המידע על משתמשים, לשמירה על פרטיותם ולשימוש הנעשה בנתונים הנאספים. בנוסף,

דרך מנחם בגין 42, רמת-גן • מען למכתבים: ת.ד. 10211, רמת-גן 5200201
E-mail: office@psych.org.il • www.psychology.org.il • פקס' 03-5230763 • Tel. 03-5239393

עליו לפעול באופן סביר למניעת פרסום או הפצה של תכנים פוגעניים, מטעים או מזיקים במסגרת הכלי.

ועדת האתיקה

גב' יונת בורנשטיין, יו"ר
דר' איילה בן פזי
דר' מיכה וייס
גב' לימור מאירוביץ

אחריות זו כוללת, בין היתר, התייחסות לסוגיות הבאות: על הפסיכולוג לוודא כי הכלי בטוח לשימוש ולא עלול לגרום לפגיעה פסיכולוגית או אחרת. פרסום הכלי לא יעשה למטרות קידום אישי או שיווק עצמי בלבד, אלא ישען על תכלית מקצועית ברורה של סיוע, טיפול, הדרכה או קידום ידע פסיכולוגי. הכלי יופעל בסביבה מאובטחת, תוך נקיטת אמצעים סבירים למניעת חשיפת מידע של משתמשים או מטופלים לגורמים בלתי מורשים. הכלי יפותח ויופעל מתוך מטרה לשפר רווחה נפשית, לקדם ידע או להיטיב עם המשתמשים, בהתאם לערכי המקצוע. טרם פרסום או הפצה של הכלי, יש לערוך תהליך בדיקה והבטחת איכות שמטרתם לוודא את תקינותו, את התאמתו המקצועית ואת הפחתת הסיכונים הכרוכים בשימוש בו.

תת-הועדה לשימוש בכלי בינה מלאכותית בעבודת הפסיכולוג

גב' יונת בורנשטיין, יו"ר
גב' שלומית בן-משה
ד"ר קרני גיגי
מר יובל הבר
ד"ר מיכה וייס
גב' לימור מאירוביץ

סיכום

לסיכום יודגש שוב כי האחריות המלאה על כל התערבות פסיכולוגית, ובכלל זה התערבויות הכוללות שימוש בכלי ב"מ, הינה על הפסיכולוג וכי עליו לנווט את עבודתו המקצועית לאורם של כללי האתיקה המקצועית. חובת הפסיכולוג להתעדכן ולהכיר את כללי האתיקה ככלל, ואת הכללים הנוגעים להתערבויות הכוללות שימוש בכלי AI בפרט. זאת במיוחד כיום, בהיעדר רגולציה וחקיקה בנושא. כאשר מתקיימים סתירה או קונפליקט בין כללי השימוש בכלי הב"מ שהוכתבו ע"י היצרן, הגוף המסחרי או הארגוני לבין כללי האתיקה וטובת הלקוח – תמיד כללי האתיקה המקצועית גוברים. כמו כן חשוב להבטיח שהשימוש בכלי הב"מ לא יפגע בקשר האנושי של הפסיכולוג עם הלקוח, לא יגרום לריחוק רגשי ובוודאי לא יגרום להחלפת הקשר האנושי בקשר טכנולוגי בלבד.

הועדה מעודדת הטמעה של כלי הבינה המלאכותית בהתערבויות המקצועיות, לטובת הלקוחות, לקידום המקצוע ולהקלה על עבודת הפסיכולוגים, אך זאת תוך נקיטת אמצעי הזהירות הנדרשים והקפדה על שמירת כללי קוד האתיקה וכללי החוק.

חברי תת-הועדה לשימוש בכלי בינה מלאכותית בעבודת הפסיכולוג:

יונת בורנשטיין – יו"ר

שלומית בן-משה

ד"ר קרני גיגי

יובל הבר

ד"ר מיכה וייס

לימור מאירוביץ